

Stichting Present Nederland
Postbus 40203
8004 DE Zwolle
038-4213999
info@stichtingpresent.nl
www.stichtingpresent-nederland.nl

Strategisch Plan

STICHTING PRESENT WESTERKWARTIER

Inhoudsopgave

VOORWOORD.....	4
HOOFDSTUK 1 EEN FORMULE DIE BEWEGING BRENGT IN DE SAMENLEVING.....	5
1.1 VERTROUWEN EN VERBONDENHEID.....	5
1.2 PARTNERS.....	5
1.3 DE ONTWIKKELING VAN PRESENT.....	5
1.4 LANDELIJKE VERBREIDING.....	6
HOOFDSTUK 2 BEPALENDE FACTOREN VAN PRESENT.....	9
2.1 HET AANBOD EN INITIATIEF VAN BURGERS IS HET VERTREKPUNT.....	9
2.2 KOPPELING AANBOD AAN DE VRAAG VAN MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES.	10
2.3 STRUCTURELE OPZET EN PROFESSIONELE KADERS.....	11
2.4 LOKAAL GEDRAGEN EN LOKAAL DRAAGVLAK.....	12
2.5 DE TOEGEVOEGDE WAARDE VAN PRESENT.....	13
2.6 DE FINANCIERING.....	15
HOOFDSTUK 3 PLAN VOOR STICHTING PRESENT WESTERKWARTIER....	16
3.1 VISIE OP PRESENT IN WESTERKWARTIER.....	16
3.2 HOE WE AAN GROEPEN KOMEN.....	18
3.3 HOE WE AAN PROJECTEN KOMEN.....	18
3.4 HOE WE AAN EEN GOED EN ENTHOUSIAST TEAM EN BESTUUR KOMEN.....	19
3.5 HOE WE HET FINANCIEREN.....	20

HOOFDSTUK 1 EEN FORMULE DIE BEWEGING BRENGT IN DE SAMENLEVING

Stichting Present gelooft dat mensen bereid zijn om zich in te zetten voor de ander en de samenleving. Maar... de kloof tussen de bereidheid van burgers en het daadwerkelijk in actie komen is vaak te groot. Een brug, een verbindende schakel kan zorgen dat het niet bij goede voornemens blijft. De formule van Stichting Present legt verbinding en brengt mensen in beweging.

Missie: Een brug slaan tussen mensen die iets te bieden hebben en mensen die daarmee geholpen kunnen worden.

1.1 Vertrouwen en verbondenheid

Voor een samenleving is sociaal vertrouwen en verbondenheid tussen mensen, organisaties en instituties van groot belang. Het ontbreken daarvan leidt tot problemen als sociale uitsluiting en isolement, verwaarlozing van de publieke ruimte, gebrekkige integratie en wantrouwen tussen groeperingen. Present gelooft daarom in het mobiliseren en ontplooiën van het sociale en morele kapitaal van de samenleving. Mensen hebben tijd, talenten en mogelijkheden ontvangen en hebben de maatschappij daarmee iets te bieden. Er ontstaat vertrouwen in de samenleving als mensen en organisaties het vermogen ontwikkelen om zorg te dragen voor elkaar (“bonding”) en voor de wereld (“bridging”). Mensen zouden deze morele intuïties moeten ontwikkelen in sociale verbanden zoals vriendengroepen, gezinnen, scholen, kerken, bedrijven, moskeeën, onderwijs, buurten, verenigingen, clubs, digitale communities en zakelijke netwerken. Als deze sociale sferen in staat zijn om buiten hun eigen leefwereld te kijken en maatschappelijk betrokken te zijn dan vormen ze de kracht- en energiebronnen van de samenleving. Als ‘sociaal netwerk makelaar’ (“linking”) wil Present het mensen gemakkelijk maken om zich maatschappelijk in te zetten.

Visie: Een beweging op gang brengen in de samenleving, waarbij mensen het vanzelfsprekend vinden om naar elkaar om te zien.

1.2 Partners

In de visie van Present behoort zorg voor de samenleving een creatief samenspel van burgers, professionals en overheid te zijn. Binnen dit samenspel en met name in situaties van ‘sociale overbodigheid’ heeft vrijwillige, niet-geïstitutionaliseerde inzet haar eigen kwaliteit en dynamiek. Vanuit deze samenwerkingsvisie verbindt Present zich met gemeentelijke overheden, woningcorporaties, kerken, bedrijven, maatschappelijke organisaties, verenigingen en andere sociale netwerken en organisaties. Elke partner levert een specifieke bijdrage om de beweging van omzien naar elkaar in de stad te versterken.

1.3 De ontwikkeling van Present

De initiatiefnemers van Present zijn geïnspireerd door de werkwijze van de organisatie 'Besom' die sinds 1987 in Londen actief is. Via Besom stellen honderden mensen uit kerken tijd, geld en goederen beschikbaar om daarmee van betekenis te zijn voor een ander. Groepen knappen flats op, geven goede spullen en geld voor projecten die specifiek voor hen door Besom zijn uitgezocht.

Vanaf 2003 is Present ontwikkeld op basis van de Londense formule door initiatiefnemers uit Zwolle. Zij hadden oorspronkelijk als doel om projecten te organiseren voor vrijwilligersgroepen uit de kerken waaruit zij afkomstig waren. Al snel kwam er echter ook belangstelling van groepen buiten deze kerken. Present heeft zich sindsdien ontwikkeld tot een organisatie die iedere groep in de samenleving welkom heet ongeacht levensovertuiging. Deze 'inclusieve' manier van werken ziet Present als invulling geven aan de christelijke identiteit.

Present werd succesvol in Zwolle en vanaf 2006 is de formule breed toegepast in Nederland. Er zijn per 2020 83 stichtingen Present en een landelijke organisatie Stichting Present Nederland. In 2019 hebben landelijk ruim 48.000 vrijwilligers zich groepsgewijs ingezet in meer dan 11.000 projecten.

1.4 Landelijke verbreding

Vanaf 2006 hebben diverse landelijke fondsen zoals het Oranjefonds, Stichting Doen en het Skanfonds als partner gezorgd voor een financiële opstartstimulans lokaal en landelijk. De Tweede Kamer steunde in 2006 unaniem een motie in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning om verbreding van de formule van Present Nederland in Nederland mogelijk te maken.

Groei netwerk plaatselijke stichtingen Present in Nederland

2003

- Zwolle

2005

- Amsterdam
- Deventer

2006

- Hoogeveen
- Utrecht
- Amersfoort
- Hoogezand-Sappemeer
- Assen
- Den Helder
- Enschede
- Groningen
- Heerhugowaard
- Eindhoven

2007

- Veendam
- Haarlem
- Maassluis

2008

- Epe
- Den Haag
- Smallingerland
- Woerden
- Hardenberg
- Rotterdam
- Houten
- Barendrecht
- Apeldoorn
- Lisse
- Gouda

2009

- Dordrecht
- Papendrecht
- Sneek
- Zutphen
- Ede
- Leeuwarden
- Almere
- Zaanstad
- Leiden
- Kampen
- Oldambt
- Steenwijkerland

2010

- Noordoostpolder
- Spijkenisse
- Hengelo
- Oldebroek
- Harderwijk
- Soest

2011

- Walcheren
- Nunspeet
- Rijssen-Holten
- Opsterland
- Alkmaar

2012

- Zeewolde
- Elburg
- Purmerend
- Zoetermeer
- Almelo

2013

- Noordoost Friesland
- Barneveld
- West-Betuwe
- Oldenzaal
- Veenendaal
- Noord Groningen
- Delft
- Putten
- Meppel
- Hollands Kroon

2014

- Doetinchem
- Arnhem

2015

- Ridderkerk
- De Bevelanden
- Nijmegen

2016

- Noordwest Friesland
- Ermelo
- Winterswijk
- Terneuzen

2017

- De Fryske Marren
- Parkstad
- De Walden
- Bronckhorst
- Achterhoek

2018

- Hoeksche Waard
- Hilversum

2019

- Vlaardingen

2020

- Aalten-Dinxperlo

2022

- Westerkwartier

Landelijke expertise lokaal benutten

Stichting Present Nederland ondersteunt en begeleidt de plaatselijke besturen en teams met training, expertise, een kwaliteitshandboek, intranet, netwerken, vernieuwende concepten, website etc.

Groei

De formule van Present functioneert in grote steden, middelgrote gemeenten en steeds vaker ook in landelijk gebieden. Richtlijn is dat een gemeente meer dan 20.000 inwoners heeft. Present anticipeert op een verwachte groei met 2 a 3 stichtingen per jaar naar een landelijk netwerk.

HOOFDSTUK 2 BEPALENDE FACTOREN VAN PRESENT

Er zijn vier factoren die bepalend zijn voor de werkwijze van Present:

1. Het aanbod en het initiatief van burgers is het vertrekpunt
2. Koppeling aanbod aan de vraag van maatschappelijke organisaties
3. Structurele opzet en professionele kaders
4. Lokaal gedreven en lokaal draagvlak

2.1 Het aanbod en initiatief van burgers is het vertrekpunt

Op basis van het aanbod van deelnemende groepen wordt een passend project gezocht – dus geen groep bij een vraag. Deze werkwijze voorkomt dat mensen zich vanuit een claim of vanuit plichtsgevoel inzetten. De mogelijkheid om iets te geven staat voorop, waardoor de keuze van mensen om tijd beschikbaar te stellen een meer bewuste keuze kan zijn. Veel mensen zetten zich in een later stadium graag opnieuw in via Present of op een andere manier.

- 1) **Presentatie.** Een groep (uit een kerk of bedrijf, een vriendengroep, een gezin, etc.) meldt zich bij Present en krijgt een presentatie van de coördinator van de plaatselijke Stichting Present.
- 2) **Aanmelding.** De groep is enthousiast en geeft aan wat het wil doen. Er wordt een datum voor het project vastgesteld.
- 3) **Match.** De coördinator van Stichting Present zoekt een geschikt project bij een plaatselijke maatschappelijke organisatie waarmee wordt samengewerkt.
- 4) **Projectbezoek.** Vooraf vindt een kennismaking op de betreffende locatie plaats. Aanwezig zijn de hulpontvanger(s), zijn/haar hulpverlener, de coördinator van Present en een vrijwilliger uit de groep. Projectvoorbereiding en calculatie worden in samenwerking gerealiseerd.
- 5) **Uitvoering project.** Op de vastgestelde dag wordt het project volgens planning uitgevoerd. Present begeleidt de vrijwilligers, de maatschappelijke organisatie begeleidt de hulpontvanger(s).
- 6) **Evaluatie.** Na afloop is er terugkoppeling met alle betrokken partijen.
- 7) **Vervolg.** De groep wordt gestimuleerd om een vervolg te geven aan hun maatschappelijke betrokkenheid. Via Present of op een andere manier.

Deelnemers

De formule van Present sluit nauw aan bij de structuur en de bereidheid van groepen om gezamenlijk tijd beschikbaar te stellen. De inzet van deze deelnemende groepen is een steen in de vijver waardoor steeds meer mensen mee gaan doen. Gespreksgroepen, collega's, buurtgenoten zijn potentiële nieuwe groepen.

Concepten

De deelnemende groepen zijn divers samengesteld. Om daarop in te spelen zijn concepten ontwikkeld:

Algemeen	Bestaande groepen volwassenen. De mogelijkheid om je incidenteel en samen met anderen in te zetten spreekt in het bijzonder tweeverdieners, ouders met kinderen en hoger opgeleiden aan. Dit is een categorie die zich in veel gevallen niet voor langere tijd aan structureel vrijwilligerswerk wil binden.
Jong	Groepen jongeren tussen de 15 en 25 jaar. De leeftijd en de cultuur van jongeren vraagt om andere begeleiding en een ander type projecten dan bij de

	algemene groepen.
Flexgroepen	Groepen samengesteld vanuit het <i>individuele aanbod</i> van mensen die incidenteel of structureel tijd beschikbaar stellen. Dit concept sluit bijvoorbeeld aan bij: actieve senioren, werkzoekenden, mensen die meer tijd hebben als kinderen naar school gaan maar die niet meteen in een baan willen stappen, jongeren die gestopt zijn met de studie en een 'tussen periode' hebben, etc.
Bedrijven	Voor bedrijven die in het kader van maatschappelijk betrokken ondernemen willen bijdragen aan de samenleving kan Present een partner zijn. Bijvoorbeeld doordat collega's zich als een groep deelnemers inzetten (collega-vrijwilligerswerk).
Gezinnen	Een trend is dat gezinnen zich inzetten. Ouders en kinderen werken samen aan een gezamenlijk doel. De confrontatie met problematiek in eigen leefomgeving zorgt voor bewustwording en andere gesprekken.
Scholen	In een aantal plaatsen is ervaring opgedaan met het begeleiden van projecten met groepen leerlingen als deelnemers.
En verder...	De uitdaging is om i.s.m. partners voortdurend nieuwe concepten te ontwikkelen.

Samenwerking

Present zoekt nauw contact met vrijwilligersorganisaties en klussendiensten. Afstemming zorgt voor aanvullende activiteiten, waardoor 1 + 1 ook 3 oplevert. Incidentele inzet van deelnemende groepen via Present maakt mensen bewust van mogelijkheden om zich vaker in te zetten. Om deze bewustwording en interesse te benutten is een logische samenwerking/verbinding tussen Present en de Vrijwilligerscentrale van groot belang.

2.2 Koppeling aanbod aan de vraag van maatschappelijke organisaties

De groepen zetten zich in binnen de kaders van hulpverleningstrajecten van maatschappelijke organisaties met hun deelnemers/cliënten. Dat geeft duidelijkheid:

1. Present is zelf geen hulpverlenende instantie. Present biedt handen van deelnemers aan bij de maatschappelijke organisatie.
2. Mensen die hulp nodig hebben kunnen zelf geen hulp aanvragen. De indicatie, wie wel of niet hulp nodig heeft, is de verantwoordelijkheid van de maatschappelijke organisatie.
3. De samenwerking met de maatschappelijke organisatie biedt groepen een garantie dat hun inzet goed terechtkomt en dat er continuïteit is daarna.

Present brengt het aanbod van een groep deelnemers actief onder de aandacht bij bestaande maatschappelijke organisaties. Het betreft hier regelmatig organisaties in de 'zwaardere' sectoren waar traditioneel weinig vrijwillige inzet is: individuele hulpverlening en maatschappelijke zorg (GGZ, OGGZ, Maatschappelijke Opvang en Algemeen Maatschappelijk Werk). De organisaties inventariseren wie met dit aanbod geholpen kan worden. *De betreffende hulpverlener is bekend met de situatie van de cliënt. Present stelt als voorwaarde dat de hulpverlener de verantwoordelijkheid neemt voor het proces van de cliënt rondom het project.* In veel gevallen betekent dit dat hij/zij tijdens de uitvoering van het project aanwezig is. Criteria zijn dat de degene die geholpen wordt zelf onvoldoende geld, netwerk of gezondheid heeft om een klus te realiseren.

2.3 Structurele opzet en professionele kaders

De tijd van deelnemers is kostbaar. Present doet er alles aan om zuinig om te gaan met de tijd van deelnemers door die zorgvuldig en effectief in te zetten. Daarom **professionele kaders**. Zodat mensen elkaar ontmoeten en helpen op de juiste plek, het juiste moment. De deelnemende groepen zetten zich incidenteel in. Toch komt er een structurele stroom op gang. Er zijn telkens groepen die zich inzetten, maar meestal andere groepen. Om de brugfunctie tussen partners, deelnemende groepen en maatschappelijke organisaties structureel op te zetten zijn professionele kaders nodig. Deze kaders moeten beantwoorden aan de volgende criteria die moderne vrijwilligers stellen:

- Afgebakend in tijd. Wanneer ben ik hoeveel tijd kwijt zodat het in te plannen is.
- Het moet op de goede plek terechtkomen. De moderne vrijwilliger wil er zeker van zijn dat de hulp echt iets heeft betekend.
- Plaats, materiaal, opdracht en andere randvoorwaarden moeten professioneel geregeld zijn. Hij/zij wil meteen aan de slag kunnen en wil zich niet bezig houden met allerlei randvoorwaarden.

De formule Present komt aan deze eisen tegemoet. Er wordt van tevoren door de groep vastgesteld op welke dag en tijd er een project uitgevoerd wordt. De hulpontvangers worden geselecteerd door de maatschappelijke organisatie, zodat Present en de groep zeker weten dat de hulp goed terechtkomt. De inzet van een groep is een impuls voor het traject dat de maatschappelijke organisatie met hun cliënt gaat. Alle randvoorwaarden om het project uit te kunnen voeren worden aan de hand van standaardprocedures uitgewerkt.

Operationeel team

Om de structurele stroom van groepen en dus de continuïteit van Present te kunnen waarborgen is een operationeel team nodig dat creatief en innovatief is en bouwt aan een infrastructuur waardoor steeds meer groepen kunnen deelnemen. Aan het operationele team wordt leiding gegeven door een coördinator, en verder bestaat het team uit vrijwilligers. Bij voorkeur bestaat het operationele team uit de volgende functies:

Algemeen coördinator (betaald)	Geeft leiding aan de stichting
Groepenbegeleiders	Geven presentaties aan groepen en begeleiden die op locatie
Medewerker maatschappelijke organisaties (vaak betaald)	Maakt de juiste match, onderhoudt netwerk met maatschappelijke organisaties en ontwikkelt nieuwe creatieve projecten.
Medewerker bedrijven / kerken / etc.	Onderhoudt en ontwikkelt relaties met bedrijven, kerken en andere sociale netwerken
Promotors	Promoten Present actief binnen hun gemeenschap of organisatie
Fondsenwerver	Werft, onderhoudt en ontwikkelt relaties met fondsen en donateurs.
Medewerker PR	Zorgt voor communicatie-uitingen, onderhoudt website, schrijft teksten, etc.
Administratieve ondersteuner	Geeft administratieve en secretariële ondersteuning
Ambassadeurs	Promoten Present in het algemeen

Het spreekt voor zich dat als een stichting Present start de algemeen coördinator alle functies in één persoon vertegenwoordigt. Groei kan echter pas ontstaan als hij of zij erin slaagt om een operationeel

team om zich heen te bouwen en te motiveren. Idealiter heeft het operationele team enkele functies 'uitbesteedt' aan de sociale verbanden. Bij voorbeeld een kerk die twee vrijwillige groepenbegeleiders 'levert' aan het operationele team. Zij zijn aanspreekpunt en begeleider voor de groepen uit die kerk. Ander voorbeeld: een medewerker 'MBO' (maatschappelijk betrokken ondernemer) in een bedrijf die actief Present promoot en zelf ook veel begeleiding rondom de projecten doet.

Bestuur

Het bestuur is eindverantwoordelijk en bestaat uit drie tot vijf personen. Voornaamste taak is om te sturen en te klankborden op hoofdlijnen. Bestuursleden hebben netwerken binnen maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, gemeente, kerken, politiek, onderwijs en andere organisaties en verbanden.

2.4 Lokaal gedragen en lokaal draagvlak

Een vierde succesfactor voor Present is plaatselijk draagvlak. Present moet allereerst gedragen worden door lokale initiatiefnemers. Present als landelijke organisatie is geen holding met afdelingen maar een netwerk van zelfstandige stichtingen die plaatselijk een beweging op gang brengen.

In de plaatsen waar Present operationeel is geven **maatschappelijke organisaties** die samenwerken met Present aan: dit is een gat in de markt. Vrijwillige inzet van deelnemende groepen ten dienste van cliënten die daarmee daadwerkelijk geholpen kunnen worden. Bevorderen van sociale samenhang en participatie.

In de gemeente Westerkwartier wordt de "eigen kracht en sociale samenhang" van Westerkwartierders al verscheidene jaren gewaardeerd en gestimuleerd.¹ Een gedachte die nauw aansluit bij het begrip "participatiemaatschappij" dat koning W. Alexander eens noemde in een troonrede.² Een maatschappij waarin burgers elkaar stimuleren tot vrijwillige en actieve participatie, waardoor sociale cohesie en zelfredzaamheid tot stand worden gebracht van onderaf.

Het is deze gedachte die geïntegreerd is in de visie en methode van Stichting Present. Zij wil namelijk een organisatie zijn die burgers met elkaar verbindt, stimuleert om zorg te dragen voor elkaar en hen op die manier samen verder brengt. Daardoor hoopt zij "eigen kracht en sociale samenhang" te stimuleren en versterken. Stichting Present stelt zich daarin op als een "sociaal makelaar" die grote vragen en grote aanbiedingen bij elkaar brengt. **Niet alleen met het doel om de hulpvraag te beantwoorden, maar juist ook ter bevordering van sociale samenhang en versterking van de zelfredzaamheid van de burgers.**

Ontwikkelen van burgerschap bij jongeren

Bijzonder in de werkwijze die Stichting Present in de gemeente Westerkwartier voor ogen heeft, is het actief betrekken van jongeren bij projecten. Deze aandacht voor jongeren vloeit mede voort uit de samenwerking met de jongerenwerker Van Gkv De Rank in Zuidhorn, Arnold Wienen.

Door deze specifieke aandacht voor jongeren wil Stichting Present in Westerkwartier de burgers al op jonge leeftijd betrekken in "sociale participatie". Zij wil jongeren leren iets te doen voor anderen,

¹ Deze gedachte is onder andere te vinden in een beleidsplan dat geschreven is in 2014. Zie: "Beleidsplan vernieuwing sociaal domein Westerkwartier, 2015-2018, Samenwerkende gemeenten in het Westerkwartier Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn." Zij is ook terug te vinden in huidige beleidsplannen zoals het Preventieplan Sociaal Domein.

² Troonrede, 17 september 2013.

activiteiten aanbieden die hen hierin stimuleren en een katalysator zijn voor “buurkracht”; de ontmoeting tussen verschillende generaties in de maatschappij.

Woningcorporaties hebben een unieke positie in de Nederlandse civil society. In geen enkel land is de sociale huursector zo groot en nergens ter wereld is zo'n grote woningvoorraad het bezit van de woningcorporaties (en niet van de overheid). Voor Present zijn woningcorporaties dan ook een natuurlijke samenwerkingspartner. *Maatschappelijk* vanuit de rol in de keten van wonen, zorg & welzijn en *financieel* omdat deelnemende groepen op een positieve manier bijdragen aan problemen op het gebied van leefbaarheid, cohesie en verhuurbaarheid van de woningen.

Present wil de samenleving in beweging zetten. Mensen activeren om deel te nemen en samen te werken. Een goede samenwerking met de **gemeente** is van groot belang en eigenlijk zou Present in geen enkele gemeente moeten ontbreken. Present geeft een antwoord op de kerngedachte achter de Participatiewet. Hoe kunnen burgers meedoen, participeren? De formule heeft effect op sociale cohesie in wijken, ondersteuning van vrijwilligers (volgens de nieuwe basisfuncties) en ondersteuning van mantelzorgers. Er gaan andere groepen deelnemen dan de mensen die regulier meedoen in het vrijwilligerswerk. Actieve senioren, tweeverdieners, jongeren, allochtonen.

De werkwijze van Present levert daadwerkelijk rendement op: hulpvragers die een impuls in hun woon- en leefsituatie ervaren zullen minder een beroep doen op zorgaanbieders.

Steeds meer **bedrijven** vinden Present als partner. Personeel neemt deel in projecten of er wordt financieel bijgedragen.

Particulieren stellen tijd en middelen beschikbaar om via Present bij te dragen aan omzien naar elkaar in de samenleving.

Steen in de vijver effect

Starten met Present is een investering. Daarna kan een steen in de vijver effect ontstaan. Wanneer een infrastructuur is opgebouwd binnen kerken en maatschappelijke organisaties, kan het aantal groepen exponentieel groeien. Er komen groepen uit andere sociale verbanden. Er ontstaat lokaal financieel draagvlak. Partners worden gevonden in de overheid, woningcorporaties, fondsen en bedrijven. Samen met deze partners worden creatieve en innovatieve projecten en concepten ontwikkeld die impact hebben op de lokale samenleving.

2.5 De toegevoegde waarde van Present

De werkwijze van Present heeft diverse effecten.

Voor de mensen die deelnemen:

- goede voornemens veranderen in een concrete mogelijkheid tot inzet voor een ander.
- samen met anderen de inzet voorbereiden en uitvoeren op een manier die bij je past is leuk en inspirerend.
- confrontatie met nood. Mensen hebben vaak geen idee wat er zich achter voordeuren in hun eigen stad afspeelt. Projecten zorgen voor bewustwording en samenlevingsbeïnvloeding.

Voor de maatschappelijke organisatie en de hulpontvanger:

- De kaders van Present zijn helder, een goede basis om samen te werken.
- Hobbels die het hulpverleningstraject belemmeren kunnen weggenomen worden.

- Vaak is het meer dan een hobbel en is de inzet van een groep een interventie in een vastgelopen traject.
- Cliënten komen op een positieve manier 'onder de mensen'.
- Een project is een kans om contacten in de buurt of met familieleden weer op te pakken.
- Samenwerking formele en informele zorg, professionals en burgers.

Als illustratie een reactie van een hulpverlener nadat een van haar cliënten was geholpen door een groep: *“De groep klussers die bij haar aan het werk zijn geweest hebben haar doen inzien dat er ook nog mensen zijn die het goed voor hebben met een ander, wat haar helpt in het leggen van contacten om haar sociaal netwerk op te bouwen: er zijn ook wel goede mensen (al gaat dat wel langzaam). Ze is heel dankbaar voor de hulp die haar is geboden en het feit dat ze ook de tijd hebben genomen om haar ook die dag nog het een en ander te leren heeft ze als heel waardevol ervaren.”*

In het algemeen voor gemeente, woningcorporaties e.a.:

- Present weet partners en deelnemers in beweging te krijgen, te **activeren**. Burgers, deelnemers die niet gerekend kunnen worden tot het 'reguliere vrijwilligerswerk' zetten zich in ten dienste van een publiek doel.
- **Leefbaarheid**. Projecten hebben een positief effect op de relaties en de omgeving van mensen die geholpen worden. Het is een hoopvol signaal voor vrienden, familie en buurtbewoners.
- **Samenwerking**. De inzet van groepen zet organisaties in beweging en creëert vormen van samenwerking tussen maatschappelijke organisaties.
- **Creativiteit**. Aanbod van deelnemende groepen brengt nieuwe mogelijkheden en creatieve processen op gang binnen de keten van wonen, zorg & welzijn.
- **Besparingen** in de WMO, WWB en andere vormen van sociale zekerheid. De inzet van een groep heeft lange termijn effecten die de samenleving en de gemeente geld besparen. Er is nog geen grondig onderzoek gedaan naar de financiële lange termijn effecten van de inzet van een groep maar dat ze er zijn is evident. In de praktijk komt het regelmatig voor dat mensen die geholpen worden geen extra schulden hoeven te maken met alle consequenties voor schuldhulpverlening, meer zelfvertrouwen krijgen en daardoor minder beroep doen op hulpverlening, sneller een baan krijgen etc. van dien.
- **Verlaging** onderhoudskosten woning. Een woning waar de vicieuze cirkel van onttrekking aan de onderhoudsplicht doorbroken wordt, zal op de korte en lange termijn minder klachtenonderhoud vergen.

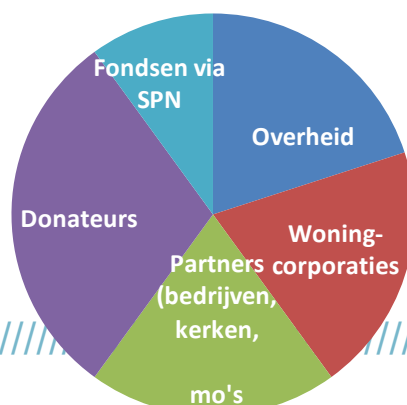
2.6 Financiering

In de beginfase kan een lokale Stichting Present een aanvraag voor een opstartstimulans doen bij een landelijk fonds nl. Oranjefonds, die bemiddeld zijn door Present Nederland. Al snel echter zal structureel lokaal financieel draagvlak noodzakelijk zijn. Onderstaand model is het gewenste model in de fase

enkele jaren
diversiteit in
wil toevoegen

tot uiting in de

Gewenst plaatselijk financieringsmodel

na de start. De waarde die Present komt in dit financieringsmodel variatie in inkomstenbronnen.

HOOFDSTUK 3 PLAN VOOR STICHTING PRESENT WESTERKWARTIER

“Samen zijn we sterker en door samenspel kunnen we een veel grotere impuls geven aan het voorkomen en bestrijden van armoede”.

“We willen een voorbeeld zijn in het Westerkwartier en daarbuiten en een maatschappelijke beweging op gang brengen die tot deelname uitnodigt en waarin mensen en organisaties de ruimte en mogelijkheden hebben om hun onderlinge solidariteit te tonen”.

3.1 Visie op Present in het Westerkwartier

Het Westerkwartier telt circa 25 kerkelijke gemeenten. Deze kerkelijke gemeenten zijn meestal in verschillende groepen georganiseerd. Door hun levensovertuiging zijn deze groepen al intrinsiek gemotiveerd om diaconaat in de praktijk te brengen. Stichting Present is voor hen een mogelijkheid om dit vorm te geven. ‘Oog voor de naaste’ en ‘geven zonder iets terug te verwachten’ vormen belangrijke onderdelen van de motivatie van deze groepen. Daarom maken wij ons bij het werven van groepen vrijwilligers in de eerste plaats actief bekend binnen de verschillende kerkgenootschappen. Zo wordt er een nieuwe groep mensen bereikt die naast het reguliere vrijwilligerswerk, bereid is zich in te zetten ten dienste van een publiek doel.

Kerken kunnen met de formule van Present met hun handen laten zien wat ‘christen zijn’ betekent. De werkwijze kan passen in een jaarthema, bijbelstudieonderwerp of op een gemeentedag. Daarnaast is te verwachten dat er een effect ontstaat bij de groep; bewustwording/confrontatie met zichzelf en met eenzaamheid en armoede in het Westerkwartier. Wat er potentieel is aan groepen, zie hoofdstuk 3.2

Gelukkig is deze levenshouding niet gebonden aan een kerkelijke achtergrond; ook buiten het zicht van kerken is naastenliefde een begrip in het Westerkwartier. Voor individuele burgers, maar ook voor (welzijns)organisaties die in meerdere of mindere mate samenwerken met de gemeente Westerkwartier

Bestrijding van armoede

Eén van de speerpunten van Stichting Present Westerkwartier is de bestrijding van armoede in het Westerkwartier. Hoewel het niet eenvoudig is om armoede te herkennen en te erkennen in de Nederlandse maatschappij, is zij wel degelijk aanwezig; ook in het Westerkwartier.

Mei 2019 stelde Dagblad van het Noorden nog naar aanleiding van een woonlastenonderzoek onder 20.000 huurders en woningeigenaren in de gemeente Westerkwarier, dat “Zo’n 1575 huishoudens in de gemeente Westerkwartier hebben een inkomen dat valt binnen de armoedegrens.”

Onduidelijk is wat de coronacrisis - die vanaf maart 2020 heerst – met de armoede in het Westerkwartier zal doen, maar duidelijk is wel dat de toekomst er niet goed uit ziet. Het Armoedefonds concludeerde na een vergelijking van indicaties van hulporganisaties dat 46,3% een stijging van hulpaanvragen zag sinds (het begin) van de coronacrisis. En die organisaties die een stijging van de hulpaanvragen waarnamen, tekenden een gemiddelde stijging van 22,8 % aan. “De verklaringen die voor de stijging van het aantal hulpvragen gegeven worden zijn onder andere werkonzekerheid, inkomensdaling, thuisonderwijs (noodzaak middelen), meer kosten bij thuis blijven van het gezin en een kleiner sociaal netwerk.”¹

Bekend is dat hulpaanvragen niet snel ingediend worden. Verminderd zelfvertrouwen en schaamte spelen vaak een grote rol in de terughoudendheid van armoede.³ Het is voorstelbaar dat juist in een plattelandsomgeving waar mensen elkaar kennen deze factoren nog een grotere rol spelen.

Zowel de schaamte rondom armoede als de armoede zelf wil Stichting Present graag reduceren door haar diensten aan te bieden. Alleen al het aanbieden en de zichtbare uitoefening van activiteiten zal hopelijk stimuleren tot meer zichtbaar en bespreekbaar maken van armoede, maar ook de reductie daarvan. Eén van de gunstige bijkomende effecten is dus de aanzuigende werking die Stichting Present Westerkwartier zal hebben in de oprichting en uitoefening van haar activiteiten.

Dit hebben we duidelijk vernomen in de kennismakingsgesprekken met partijen als bijvoorbeeld Humanitas, De Schans, Kerkelijk Platform WK, De Hulpkring, ZorgSaam Oldehove, Dorpsloket Grijpskerk en De Nieuwe Zorg Thuis en de maatschappelijke betrokkenheid van woningcorporaties Vredewold en Wold&Waard. We spelen hier dan ook zeker op in door partner te worden in het Armoedepact en samenwerkingsverbanden aan te gaan.

Hoofdvragen die in elk gesprek ter sprake werden gebracht :

1. Kennismaken en elkaar op de hoogte stellen van de activiteiten van de organisatie
2. Hoe gaat Stichting Present te werk en welke doelgroep heeft zij voor ogen
3. Nagaan of we elkaar kruisen qua activiteit, wat zijn de grenzen van de organisatie
4. Kan Stichting Present aanvullend zijn, kunnen we een samenwerking aangaan

In elk gesprek vonden wij een positieve houding tav de activiteiten van Stichting Present en werd samenwerking als een welkome aanvulling gezien op de activiteiten van eigen organisatie. De Hulpkring merkte op dat zij vaak 1 persoon sturen om hulp te bieden, Stichting Present werkt met groepen. De Hulpkring heeft kantoorruimte aangeboden voor de coördinerend begeleider van Stichting Present.

De Nieuwe Zorg Thuis zag de rol van Stichting Present als motiverend voor hun medewerkers. Medewerkers komen schrijnende gevallen tegen waar ze niet verder mee kunnen. Stichting Present kan hierin een rol vervullen. De sociale ombudsvrouw zag in het Westerkwartier eerder een toename van het aantal mensen in armoede dan afname. In coronatijd komt er een nieuwe groep bij. Schaamte is groot. Vaak wacht men veel te lang met het inschakelen van hulp. “Er zal zeker een groep mensen zijn die baat hebben bij hulp van Stichting Present” aldus de sociale Ombudsvrouw.

We hebben onderzoek gedaan naar het draagvlak voor Present bij mensen die zich in zouden kunnen zetten, zowel binnen kerken als bedrijven, scholen en businessclubs. Er zijn gesprekken gevoerd met leden van de GKV Zuidhorn. Binnen deze kerken is bereidheid om zich in te zetten voor de samenleving. Intentie is om bij alle kerkelijke gemeenten een presentatie te houden, daarnaast zal apart nog een kick-off bijeenkomst georganiseerd worden. Wij verwachten ook uit de andere kerken groepen en dat er vervolgens een olievlekwerking uit gaat naar andere groepen.

aantal groepen	
2021	10
2022	30
2023	40
2024	50

¹ Sociaal Cultureel Planbureau, Kansrijk Armoedebeleid, 49.

3.2 Mobiliseren van de groepen

Stichting Present Westerkwartier wil in de eerste plaats groepen binnen de volle breedte van de kerken mobiliseren voor haar projecten. We schrijven de diaconieën van alle kerken in Grootegast, Leek, Zuidhorn, Marum aan. Op deze manier weten de kerkenraden af van het bestaan van de stichting en kunnen zij hun kerkleden interesseren en motiveren om een project te doen. Tevens maakt Stichting Present Westerkwartier gebruik van de reeds bestaande contacten met gemeenteleden binnen het kerkgenootschap. Dit tweesporenbeleid is een effectieve werkwijze om bekendheid te genereren en groepen te bereiken.

Als er eenmaal contacten zijn gelegd binnen een kerk en een groep is enthousiast geworden na een project, dan is het belangrijk dit contact warm te houden. We stimuleren de groepsleden om na afloop van een project een verslag te maken voor in hun kerkblad, zodat nieuwe groepen worden geënthousiasmeerd en aangetrokken.

Het doel is om in iedere kerk een contactpersoon aan te stellen, die het werk van de stichting onder de aandacht kan (blijven) brengen. Deze contactpersoon kan rekenen op informatievoorziening, alsmede alle benodigde promotiematerialen zoals folders, e.d.

3.3 Hoe we aan projecten komen

Westerkwartier is een gemeente met zo'n 63.000 inwoners. Zoals al bleek uit het Armoedepact staat de gemeente Westerkwartier voor uitdagingen als bestrijden armoede, slaan van bruggen tussen verschillende bevolkingsgroepen, stimuleren van omzien naar elkaar en zorg voor kwetsbare groepen. Daarbij is het van cruciaal belang dat niet alleen overheid en professionals de problemen oplossen maar dat ook burgers gefaciliteerd worden om zich zinvol in te zetten voor de gemeente.

Onderstaande tabel geeft weer met welke maatschappelijke organisaties we gesproken hebben, of ze met Present Westerkwartier willen samenwerken en welk type hulpvragen we van hun kunnen verwachten.

Naam MO	Samenwerking	Type hulpvraag
Humanitas	Ja	Sociaal en Praktisch
Kerkelijk Platform WK	Ja	Praktisch
De Schans	Ja	Sociaal en Praktisch
De Hulpkring	Ja	Sociaal en Praktisch
Zonnehuis	Ja	Sociaal en Praktisch
Dorpsloket Grijpskerk	Ja	Praktisch
Woningcorporatie W&W en Vredewold	Ja	Praktisch
ZorgSaam Oldehove	Ja	Praktisch
De Nieuwe Zorg Thuis	Ja	Praktisch
Sociale Ombudsvrouw	Ja	Praktisch
De Voedselbank	Ja	Praktisch

We hebben ook gesprekken gevoerd met diverse vrijwilligersorganisaties. Zij kunnen situaties tegenkomen, die buiten hun werkveld vallen, maar waarbij de inzet van een groep via Stichting Present de oplossing kan zijn. Doordat we op de hoogte zijn van elkaars werkwijze kunnen vrijwilligersklussen uitgewisseld worden en is Present een welkome aanvulling op het bestaande aanbod. Waar mogelijk zal Present Westerkwartier met deze organisaties samenwerken.

3.4 Hoe we aan een goed en enthousiast team en bestuur komen

De werkgroep is sinds september 2019 actief bezig met de oprichting van Stichting Present Westerkwartier. Concluderend uit de bevindingen van het onderzoek zal Present in Westerkwartier behoorlijk wat projecten kunnen gaan draaien. We gaan ervan uit dat 0,4 FTE voor Present Westerkwartier voor de eerste drie jaar voldoende is.

Het bestuur ziet er als volgt uit:

Irene van Essen (voorz.)
Aline Waalewijn (secretariaat)
Wim Wilts (alg. bestuurslid)
Sjoerd Vogelzang (alg. bestuurslid)
Hans Schipper (werkt ondersteunend voor financien)

Aanwezig bij de vergaderingen is ook:
Namens Stichting Present :Harry van Wieren

Bestuur

Op dit moment is er een bestuur samengesteld uit zes personen. Als het bestuur is geregistreerd zullen we overgaan tot het oprichten van een stichting nl. Stichting Present. We zijn in gesprek met Platform voor Kerken Westerkwartier, Arie Noordhof om te kijken op welke punten we elkaar kunnen aanvullen cq samenwerken.

De stichting zal in de toekomst een coördinator aannemen voor 0,4 fte. De coördinator zal zich richten op het werven van groepen, registreren van hulpvragen, het matchen van hulpvraag en aanbod vrijwilligersgroep en het maken van een communicatieplan. Het bestuur stuurt de coördinator aan.

3.5 Hoe we het financieren

Voor een uitgebreid financieel overzicht zie bijlage 1.

De eerste jaren kan nog gebruik gemaakt worden van landelijke fondsen waarmee Stichting Present Nederland afspraken heeft gemaakt. (Oranjerfonds, VSB) Al snel zal plaatselijk financieel draagvlak gevonden moeten worden bij andere landelijke fondsen, lokale bedrijven, kerken, **gemeente**, woningcorporaties, donateurs en fondsen.

De woningbouwcorporatie Wold&Waard staat welwillend tegenover St. Present. Voor Present in de lokale context zijn lokale financieringsbronnen noodzakelijk. Lokaal kunnen dat de volgende bronnen

zijn:

- **Provincie Groningen:**
- **Gemeente Westerkwartier**
- **Woningcorporatie Wold&Waard**
- **Lokale ondernemers.** In het kader van maatschappelijk ondernemen
- **Lokale fondsen**
 - Rabo Cultuurfonds
 - Lions Club
- **Het binnen Stichting Present bestaande donateurschap 'fannoot' willen we ook vanaf het eerste moment van bestaan promoten bij particulieren, bedrijven, vrijwilligers en kerken.**
- **Giften**
- **Diaconieën**
- **Sponsoracties**

